

بحث های گروهی - روز اول

چرا باید در مدیریت رودخانه رویکرد حوضه ای داشت؟

گروه ۱

- ← نیاز شدیدی برای تغییر شیوه اداره حوضه البرز وجود دارد.
- ← از اینرو تاسیس کمیته در سطح حوضه بسیار حائز اهمیت است.
- ← اقدام گام به گام پیشنهاد شده است
- ← نام کمیته بایستی آب و خاک حوضه را در بر گیرد (جنبه خاک نیز مهم است)
- ← ساختار تشکیلاتی و قانونی بایستی بعد از مطالعه تفصیلی (در حیطه خدمات مشاوره ای پروژه) ایجاد گردد.
- ← کمیته بایستی برای موفق بودن اقتدار قانونی کافی داشته باشد
- ← کمیته بایستی زیر مجموعه کار گروه مربوطه که زیر نظر استاندار قرار دارد باشد

گروه ۲

- ← رویکرد حوضه ای تنها راه حل است. نقاط قوت و ضعف وجود دارند.
- ← در ایران ذینفعان نقشی را در سطوح بالاتر ایفا نمی کنند، با اینحال مشارکت ذینفعان در تمامی سطوح، نه فقط در سطح حوضه، بلکه به همان اندازه در سطح استانی و ملی نیز نیاز است. ممکنست نوع مشارکت ذینفع در این سطوح بالاتر فرق داشته باشد.
- ← نیروی محرکه برای یک رویکرد تمام حوضه ای ایجاد یک نظام برای هماهنگی و آگاهی در مورد موضوعات مدیریت آب است.
- ← مهم است که تشکیلات جدید با ساختارهای سازمانی موجود همسو باشند. یک مبنای قانونی برای مدیریت حوضه رودخانه مورد نیاز است.
- ← توسعه یک رویکرد حوضه ای بایستی از طریق ظرفیت سازی پشتیبانی شود. نیروی محرکه ویژگی های مدیریت یکپارچه منابع آب است
- ← مردم معمولی نمی توانند مشارکت کنند مگر اینکه تشکیلات مناسبی داشته باشند که از طریق آن فعالیت کنند

بحث:

دستیابی به مدیریت موثر حوضه رودخانه فرایندی است که وقت قابل توجهی می گیرد - در طول مسیر تناقضات ممکنست حل شوند.

سئوالات مهمی که نیاز به پاسخ گویی دارند عبارتند از:

- تشکیلات حوضه به چه سازمانی پاسخگو خواهد بود؟
- اختیارات آن چه خواهد بود؟
- آیا یک ساختار هماهنگ کننده خواهد بود یا تشکیلاتی با اختیارات حاکم بر ذینفعان؟

سئوالی پرسیده شده بود در مورد اینکه در نتیجه مدیریت حوضه ای رودخانه، چه کسی بازنده و چه کسی برنده خواهد بود. یک سؤال به همان اندازه مهم اینست که: چه کسانی را شامل خواهد شد و مشمول چه کسانی نخواهد بود. بویژه: نقش زنان در کمیته آب حوضه چگونه گنجانده خواهد شد؟

۲- عملکرد و مسئولیت های کمیته آب و خاک حوضه چه باید باشد؟

گروه ۳

جهت هماهنگی در مصرف آب و جلوگیری از تأثیرات منفی روی آب بران مختلف نیاز مبرم به مدیریت آب در سطح حوضه وجود دارد.

کمیته آب حوضه بایستی رسماً از طریق تصمیمات هیئت دولت تقویت شود. بر اساس قانون این کمیته بایستی توان مصوب کردن و به اجرا درآوردن تصمیمات خود و اعمال تنبیهات را داشته باشد. نقش دولت بایستی به یک نقش نظارتی تبدیل شود.

کمیته آب حوضه بایستی مرتباً با ذینفعان مختلف ارتباط متقابل داشته باشد. مشارکت استفاده کنندگان از آب و خاک بایستی درست و تمام و کمال پی ریزی شده و برنامه ریزی ها از پایین به بالا باشد. یک پیشنهاد، بکارگیری میراب های محلی در کمیته ها است.

مطالعات اجتماعی - اقتصادی و مطالعات فرهنگی بعنوان بخشی از مراحل آماده سازی کمیته آب حوضه لازم است. مدل‌هایی که در جای دیگر موفق بوده اند نمی توانند بدون مطالعه نسخه برداری شوند.

برنامه ریزی باید از پایین به بالا باشد.

از طریق تفویض اختیار به کمیته آب حوضه بایستی از نسخه برداری جلوگیری کرد .

بحث

راجع به نماینده کشاورزان در کمیته آب حوضه: اگر کسی به میراب ها مراجعه می کند، آنها لزوماً نماینده ذینفعان نیستند. میراب ها تنها نمایندگان نخواهند بود. میراب ها بایستی باشند اما در کنار سایر نمایندگان منتخب تشکلهای آب بران.

گروه ۴

← مشکل اینجاست که برای بحث و تبادل نظر مجبور شدیم که فرض کنیم کمیته آب حوضه در حال حاضر وجود دارد.

← وقت کافی برای بحث در مورد جزئیات نداشتیم

← ایجاد کمیته آب حوضه بایستی با ارزیابی نیازها و مسائل مدیریت آب شروع شود

← به مطالعات همه جانبه نیاز است

← خط مشی های راهبردی برای کمیته آب حوضه بایستی مشخص شوند

- ← ظرفیت سازی افراد موظف در کمیته حیاتی است
- ← فعالیت کمیته آب حوضه نیازمند داشتن برنامه اقدام است
- ← پشتیبانی قانونی ضروری است
- ← برای افزایش عملکرد، اعضاء کمیته آب حوضه بایستی از رده های سنی مناسب باشند
- ← یکی از اهداف بهبود بخشیدن معیشت مردم مقیم حوضه و اطراف آن است
- ← ایجاد یک ساختار منطقی برای کمیته واجب است
- ← همه چیز بایستی به شکلی پایدار انجام گیرد. بایستی حقوق نسلهای آینده مشخص شود
- ← تهیه راهبرد (استراتژی) و برنامه اقدام ضروری است
- ← کمیته باید برنامه پایش و ارزیابی داشته باشد
- ← تسهیل برای مطالعه و تحقیق لازم است
- ← مدیریت در داخل چارچوب مسئولیت تعیین شده فعالیت نماید
- ← تصمیمات بایستی بر اساس نیازسنجی باشد
- ← ارتقاء آگاهی و آموزش برای تسهیل مشارکت واجب است
- ← اعمال نفوذ برای ایجاد پشتیبانی قانونی ضروری است
- ← حرکت باید در جهت توسعه پایدار و تسهیل افزایش در عایدات (درآمدهای) جوامع محلی باشد
- ← برنامه ریزی و ظرفیت سازی برای افزایش کارایی و دستیابی به اهداف کمیته ها لازم است
- ← هماهنگی با ذینفعان مربوط و نمایندگی های دولت بایستی انجام شود

۳- درسها و تجربه هایی از دیگر حوضه ها در مورد چگونگی عملکرد کمیته آب و خاک حوضه چه چیزی بیان می کند ؟ (به ما می آموزد؟)

گروه ۵

- ← الگو قراردادن دریاچه ارومیه برای مقصود فعلی بعنوان مدیریت حوضه در این ناحیه موثر و قابل استفاده نیست
- ← یک مدل ممکن است در هر کشوری موفق باشد اما لزوما قابل انتقال نیست. مدل تاریخیم ممکنست برای نسخه برداری مشکل باشد برای اینکه در ایران دیدگاه پایین به بالا با اهمیت تر است، مطابق سنت ها.
- ← تجربیات متعددی اهمیت درگیر شدن ذینفعان را خاطر نشان می سازد:
  - برای اینکه در سد تالام ذینفعان درگیر نبودند، بطور قابل توجهی مقاومت و مخالفت وجود داشت
  - در حوضه هراز در مقایسه، فعالیت ها رضایت کشاورزان را به همراه داشت، با این حال پایه و اساس قانونی وجود نداشت
- ← قوانین مناسب ضروری بود - همچنین در مورد وضعیت حقوقی (قانونی) تشکلهای آب بران
- ← در رابطه با چین و TN بحث شده اما تصمیم گیری نهایی صورت نگرفته. اینها به شکل مکتوب پیش از کارگاه نیاز بود برای اینکه ما می توانستیم بتفضیل (مفصلا) به آنها نگاه بیندازیم

- ← نسخه برداری مدل‌های موسسه ای چینی از چین در ایران مشکل است. در چین سیستم بالا به پایین است اما این سیستم در ایران شدنی نیست. مشورت و مذاکرات بیشتری با کشاورزان نیاز است.
- ← سازمان ها باید رسومات سنت های محلی را رعایت کنند یا در غیر اینصورت ممکنست حساسیت ها باعث بروز مشکلات جدی شوند.

درس های مهمی از موارد چین و هند:

- ← امکانات و احتمال اشتغال زایی بررسی شود
- ← اهمیت اعتماد سازی مورد توجه قرار گیرد
- ← استفاده از انگیزه سازی (مجازات و تشویق)
- ← ارزش مشارکت
- ← نیاز برای آموزش و ظرفیت سازی
- ← اهمیت سرمایه گذاری در شبکه آبیاری
- ← اهمیت اطلاعات موثق، قابل اطمینان، معتبر و قابل دسترس
- ← قانونگذاری به منظور پشتیبانی

گروه ۶

سؤال: قانون می گوید مسئولیت مدیریت تقاضا به جهاد کشاورزی داده شده است. اگرچه، بسیاری از سازمان ها یا ذینفعان درگیر هستند. تعدادی ممکنست از اطلاعات کمتری از آنچه که نیاز هست برخوردار باشند.

پاسخ: بله، به نکته مهمی اشاره کردید

توضیح: استدلال هایی برای سئوالات وجود دارد. وقتیکه شما به مسافرت می روید نیاز دارید بدانید که شرایط آب و هوایی چه تفاوت هایی خواهد داشت. درس ها این هستند که مدیریت یکپارچه منابع آب مشکل خواهد بود. اگر برندگان و بازندگانی وجود دارد چه کسانی بازنده خواهند بود؟ چگونه بازندگان قادرند که خوشان را ابراز کنند؟ کشمکش ها چگونه رفع خواهد شد؟ تضاد بین کمیته آب حوضه و دیگر سازمان های دولتی چه خواهد شد؟ این یک واقعیت در کشورهای دیگر است. کشمکش ها می تواند با کناره گیری از قدرت بعضی سازمان ها رفع شود. از چه طریق کمیته های حوضه آب می توانند پاسخگو باشند؟ هم به دولت و هم به مصرف کنندگان

نظریه: صحبت کردن در باره اینکه چه کسانی مشارکت می کنند و چه کسانی بیرون گذاشته می شوند خیلی مهم است. برای مثال، زنان احتمالا بیرون گذاشته می شوند. زنان بیشترین کار را انجام می دهند، اما در تصمیم گیری ها سهم نیستند.